

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Development of a Local Curriculum in the Career and Technology

Learning Area on the Topic of Making Sour Squids for Mathayom Suksa IV

Students at Phunphin Phittayakhom School in Surat Thani Province

จรรยา กุลชาติ¹ เพชรพอง มยุข โชติ² นวลจิตต์ เซาว์กัรติพงษ์³

Chanya Kullachart¹ Petchpong Mayukhachot² Nuanjidd Chaowakeratipong³

¹นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

²อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

³รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าวก่อน และหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว (3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าวกับเกณฑ์ผ่านร้อยละ 80 (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินหลักสูตร แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน (4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ หลักสูตรท้องถิ่น การงานอาชีพและเทคโนโลยี การทำปลาหมึกเปรี้ยว มัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop a local curriculum in the Career and Technology Learning Area on the topic of Making Sour Squids for Mathayom Suksa IV students at Phunphin Phittayakhom School in Surat Thani province; (2) to compare the students' learning achievements before and after learning under the developed local curriculum on the topic of Making Sour Squids; (3) to compare the students' learning achievement with the passing criterion of 80 percent; and (4) to study the students' satisfaction with the local curriculum on the topic of Making Sour Squids.

The research sample consisted of 35 Mathayom Suksa IV students of Phunphin Phittayakhom School in Surat Thani province during the 2014 academic year, obtained by cluster random sampling. The instruments used in this research were the developed local curriculum, learning management plans, an achievement test, and a questionnaire on student's satisfaction. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings indicated that (1) the developed local curriculum in the Career and Technology Learning Area on the topic of Making Sour Squids was appropriate and could be implemented in the Career and Technology Learning Area; (2) the students' learning achievement after learning under the developed curriculum was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level; (3) the result of comparing the students' post-learning achievement scores against the 80 percent passing criterion indicated that all of them had scores passing the criterion; and (4) the students were satisfied at the highest level with learning under the local curriculum in the Career and Technology Learning Area on the topic of Making Sour Squids.

Keywords: Local curriculum, Career and Technology Learning Area, Making sour squids, Mathayom Suksa

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวนโยบายหลักในการจัดการศึกษาของชาติที่มุ่งเน้นให้ทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้ทุกคนในชาติมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการปฏิรูปการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการสอนตามแนวนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น.33) ที่เน้นให้พัฒนาคนเป็นอันดับแรกโดยตระหนักถึงความสำคัญที่ว่าคนจะพัฒนาได้จากการศึกษา (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2541, น.32-36) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22-23 และ 24 ให้มีการจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ ในด้านการงานอาชีพและเทคโนโลยี พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน ทำงานเป็น รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

มีความสามารถในการจัดการ การวางแผนออกแบบการพัฒนางานและผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนางานและการทำงาน รู้จักค้นคว้าแสวงหาความรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นระบบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีทักษะในกระบวนการต่างๆ ในกิจกรรมที่ปฏิบัติ สามารถนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ ซึ่งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการด้านการจัดการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนได้เร่งรัดพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ วิธีการ เนื้อหา และเทคโนโลยีที่หลากหลาย ทันสมัย เหมาะสม กับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน จึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการเรียนรู้ แก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2545, น. 151)

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน หลักสูตรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สามารถจำแนกหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดทำขึ้นเป็นเบื้องต้นโดยทุกโรงเรียนในสังกัดต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันทั่วประเทศ และหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงในห้องเรียนและนอกห้องเรียนในส่วนของ การบังคับใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 27 วรรค 2 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ว่า การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นเป็นสภาพบังคับตามกฎหมายที่โรงเรียนโดยเฉพาะในภูมิภาค ต้องจัดให้มีขึ้นควบคู่กับหลักสูตรแกนกลาง เป็นหลักสูตรที่แต่ละสถานศึกษาต้องจัดทำขึ้นให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตนเอง เป็นเนื้อหาที่ครูผู้สอนต้องสอดแทรกในทุกวิชาแกนกลาง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ชีวิตของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพเศรษฐกิจสังคมของตน จากใกล้ตัว ไปสู่ไกลตัว และสัมผัสได้ ได้กระทำจริงต่อสภาพชีวิต อาชีพ และเศรษฐกิจของตนเอง ตลอดจนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในชุมชนและสังคม การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการพัฒนาสาระของหลักสูตรหรือการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สถานศึกษาสามารถกำหนดรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ขึ้นเองประมาณร้อยละ 30 ตามมาตรา 27 วรรค 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 238-239) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีไว้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตร ได้มากที่สุด ดังที่ รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2553, น.5-35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นว่า เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษานำ สภาพต่างๆ ที่เป็นสภาพในปัจจุบัน ปัญหา จุดเด่น เอกลักษณะของชุมชน สังคมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมา กำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ให้ผู้เรียน หลักสูตรท้องถิ่นจะต้องออกแบบจัดทำบนพื้นฐานของหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของชุมชน ตลอดจนความต้องการของสถานศึกษาเอง ดังนั้น หลักสูตรท้องถิ่นจะต้องครอบคลุม สิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อความเป็นเอกภาพของคนในชาติ และส่วนที่สถานศึกษาแต่ละแห่ง พัฒนาเพิ่มเติมให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบท ความต้องการของท้องถิ่น และสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นที่ดี นอกจากจะพัฒนาความรู้และทักษะต่างๆ แล้ว ควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรมสังคม และ วัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเข้าใจในความรับผิดชอบ เสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ของสังคม ความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2552, น. 98-99) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมดประสบการณ์อื่นๆ โดยต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งจัดให้สอดคล้อง กับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอำเภอหนึ่งที่ยังคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำปลาเปรี้ยวหรือปลาส้ม และการทำปลาหมึกเปรี้ยวเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นใน ท้องที่อำเภอพุนพินและใกล้เคียง เป็นวิถีชีวิตที่ชาวบ้านมีประสบการณ์มาเป็นเวลาอันยาวนาน ที่ยังคงเอกลักษณ์ และได้พบเห็นในเกือบทุกครอบครัว และสามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพเสริมได้อีกอาชีพหนึ่ง โรงเรียนพูนพิทยาคม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักเรียนประมาณ 2500 คน เป็นโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ จัดทำ การเรียน การสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไป โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เป็นที่ไว้วางใจของชุมชน โรงเรียนพูนพิทยาคม ได้จัด การศึกษาภายใต้แนวคิดหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ได้รับความรู้อย่างต่อเนื่องเต็มศักยภาพ ทั้งความเป็นไทย และสากล ได้ประสานงานในส่วนต่างๆ ของสังคม ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการพัฒนา หลักสูตรต้องพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาเหตุที่เลือกนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการทำวิจัยครั้งนี้เพราะนักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำ ปลาหมึกเปรี้ยว

จากสาเหตุดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมไปถึงสติปัญญา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว เพื่อศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ผ่านร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความเหมาะสม
2. นักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
3. นักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยวในระดับมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ในการเรียนหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว
3. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ปลาหมึกเปรี้ยว หมายถึง การถนอมอาหารวิธีหนึ่งที่นิยมทำในภาคใต้ โดยใช้ เกลือ น้ำตาลปีบ ข้าวคั่ว นำมาหมักกับปลาหมึก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 110 คน จัดเป็น 3 ห้องเรียนโดยความสะดวก

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่เรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

2.1 หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการถนอมอาหาร เวลา 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การถนอมอาหารแบบต่าง ๆ เวลา 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วิธีการถนอมอาหาร เวลา 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิธีการทำปลาหมึกเปรี้ยว เวลา 4 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การดำเนินการทางการตลาด เวลา 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เวลา 2 ชั่วโมง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.68 แบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.69 และแบบปฏิบัติ 3 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.61

3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน โดยกำหนดความพึงพอใจเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการใช้หลักสูตรกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

4.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผล

ระหว่างเรียน

4.3 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

35 คน

4.4 สอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านความเหมาะสม สิ่งที่ต้องปรับปรุงและข้อเสนอแนะ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ ในด้านความเหมาะสม สิ่งที่ต้องปรับปรุง โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้ การทดสอบค่าที แบบ Dependent Samples

5.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ผ่านร้อยละ 80

5.5 วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและรายข้อ การแปลความหมายระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ได้ผลดังนี้

1. หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่นและ

แผนการจัดการเรียนรู้มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ และสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3.1 ที่ว่าหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเหมาะสม ทั้งนี้เพราะ

1.1 หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและสภาพที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต เช่น แนวโน้มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายของสังคม การสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นกับท้องถิ่นและประชาชน ตลอดจนสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากได้ อีกทั้งปัจจุบันปัญหาการละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่เห็นคุณค่าและความตระหนักต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดกรอบในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในลักษณะของการทำเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปลาหมึกเปรี้ยว และเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าต่ออาชีพในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภูมิใจและความผูกพันในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จ่านง ภูศรีสลับ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและสภาพที่ก่อให้เกิดปัญหามาหนดกรอบในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุไรยา มุซอ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่อง การผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (บุญ) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (บุญ) มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้นั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต้องศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ทุกขั้นตอนโดยการสำรวจสภาพปัญหาชุมชน การศึกษาข้อมูลความเป็นอยู่ของชุมชนและผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างแท้จริง

1.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยนำเอาโครงสร้างของเนื้อหาหลักสูตร และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ มาจัดทำกรอบในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง จำนวนชั่วโมง สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู การวัดและประเมินผล ที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน ผลที่ได้จากการตรวจสอบจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อผู้วิจัยนำแผนการจัดการ

เรียนรู้ไปทดลองใช้ พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฌนัท ธาตุทอง (2550) ที่ได้กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่น ควรมีความคล่องตัว และสามารถปรับปรุงยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ และหลักสูตรควรมีกิจกรรมกระบวนการ เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอน มีการใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จ่านงค์ ภูศรีสลับ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องยางพารา สูงกว่าก่อนการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนเห็นด้วยมากกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3.2 ที่ว่านักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจาก

2.1 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้จริง อีกทั้งยังมีความน่าสนใจ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งยังได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง ซึ่งกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง

2.3 ใบความรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และระดับชั้นเรียน รวมทั้งมีความชัดเจนของเนื้อหา

2.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความน่าสนใจ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2553, น.5-42) ที่ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สนองความต้องการของผู้เรียน

2.5 วิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และหลากหลาย จากผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัส สุดเลิศ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการทอผ้าไหมลาย (ดอกแก้ว) ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านเขาน้อยพรหมสุวรรณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเขาน้อยพรหมสุวรรณ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร วิศพันธุ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา เรื่องหัตถกรรมกรงนกเขาขาว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนา อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐยาพร ดอกจันทร์ (2555) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแต่งพื้นบ้าน เรือนอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง “สุรวิทยาคาร” จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสัมพันธ์กับ มนต์ ชาติทอง (2552, น. 98-99) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งมวลประสบการณ์อื่นๆ โดยต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กับเกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 80 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าวกับเกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 80 นักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3.3 ที่ว่านักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ

3.1 เนื้อหา มีประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้จริง มีความน่าสนใจ

3.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ในกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งยังได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง

3.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความน่าสนใจ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา นุตราช (2553) ที่ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สนองความต้องการของผู้เรียน

3.4 วิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และมีความหลากหลาย จากผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าวกับเกณฑ์ผ่านร้อยละ 80 นักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติมา เกตุการณ์ (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่องตาลโดนด ของดีเมืองเพชร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่องตาลโดนด ของดีเมืองเพชร นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่กำหนด

4. ผลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว โรงเรียนพูนพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3.4 ที่ว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยวในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ

4.1 หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งเป็นเนื้อหาที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน

4.2 การจัดกิจกรรมเรียนรู้มีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถออกไปเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้จริง ได้ฝึกปฏิบัติจริง อีกทั้งแหล่งเรียนรู้มีความน่าสนใจและความสะดวกที่จะไปศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กล่าวว่าการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งการให้นักเรียนได้ออกไปรวบรวมข้อมูลความรู้ในชุมชนด้วยการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างแท้จริง นับเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการเรียนรู้อย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ รำเพย จังอินทร์ (2550) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโทะ อำเภอยะนิง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงจันทร์ ประเสริฐอาษา (2550) ที่ได้วิจัยการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยเหล่าโพนทองประชานุกูล จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้

เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ต้องใช้ความชำนาญและความอดทนในการปฏิบัติ ดังนั้นควรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้เพราะเป็นการสร้างความชำนาญ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 การจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำปลาหมึกเปรี้ยว ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในระหว่างการปฏิบัติงานของผู้เรียนด้วย ครูต้องอธิบายวิธีการเตรียมใช้ และการเก็บรักษาอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติให้ถูกต้อง รวมทั้งสอดแทรกความมีวินัยให้ผู้เรียน ไม่ให้หยอกล้อเล่นกัน ในขณะปฏิบัติงาน เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

1.3 ควรใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในรายวิชาและเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจในหลักสูตรท้องถิ่น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีและ
บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ฉันท ชาติทอง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

_____. (2552). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

จรัส สุดเลิศ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทอผ้าไหม (ลายดอกแก้ว) ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านเขาน้อย
พรหมสุวรรณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.

จำนง ภู่อีสถับ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีสทรินทร์ ระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

ชุตินา เกตุการณ์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่องตาลโดนด

ของดีเมืองเพชร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

ณัฐยาพร ดอกจันทร์. (2555). การพัฒนาสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรืออันเร

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ดวงจันทร์ ประเสริฐอาสา. (2550). การพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

และเทคโนโลยี เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน. นครราชสีมา: โรงพิมพ์แหลมทอง.

พนม พงษ์ไพบูลย์. (2541). นักเรียนกับการปฏิรูปการศึกษา. วิทยจารย์. 96 (11), 32-36.

- จำเริญ จังอินทร์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รุ่งนภา นุตราวงค์. (2553). หน่วยที่ 5 การออกแบบหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอน. หน่วยที่ 1-5 (น. 1-66). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศศิธร วิศพันธ์. (2552). การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา เรื่องหัตถกรรมกรงนกเขาชวา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุไรยา มูเซอ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (บุญ) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา จังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.